

O výstavě:

Bedřiška Znojemská : SETKÁNÍ

Malby, kresby, dřevořezby, vitráže a fotografie

**Na výstavě bude zastoupeno i dílo manžela B. Znojemské, sochaře a řezbáře
Bořivoje Krejčího (1932 – 1991) a malby jejího otce, Bohumila Fritze (1898 – 1959).**

17. června – 22. srpna 2010

Galerie Klementinum, Křižovnická 190, Praha 1

Realizace výstavy: D.A.N. production s.r.o.

Otevřeno: úterý – neděle 10,30 – 18 hod.

**Vstupné: dospělí 60 Kč,
senioři, studenti a děti 10 -15 let 40 Kč,
skupina 10ti a více osob / 1 osoba 40 Kč,
děti do 10 let zdarma.**

ŽIVOTOPIS – Bedřiška Znojemská

Narozena 2. 6. 1928 ve Znojmě. Vlastním jménem Božena Krejčová, rozená Fritzová. Otcem byl důstojník československé armády, Bohumil Fritz. Studovala na gymnáziu v Českých Budějovicích, po válce medicínu, při prověrkách v roce 1951 dostala zákaz studia na kterékoliv vysoké škole v Československu. Jako důvod bylo uvedeno: „*Lidi vašeho typu a vašich názorů, zvláště na medicíně nepotřebujeme.*“ (V kádrovém dotazníku odpověděla na otázku - tvůj poměr ke kolektivu: „*Miluj svého bližního jako sebe sama.*“) Umění se od té doby stalo hlavní náplní jejího života. Soukromě studovala u akademických malířů F. Ketzeka, E. Frinty a F. Nedvěda.

V roce 1959 se provdala za Bořivoje Krejčího, což byl vlastně i začátek společné práce na chrámovém umění, výstavách, sakrální tvorbě, výzdobě zvonů apod. Ilustrovala pro Katolické noviny a poté společně s manželem pracovali „na volné noze“. Bořivoj jako řezbář a návrhář oltářů, ambon, sedes... Bedřiška jako malířka – Křížové cesty, presbytářní obrazy, vitráže.

V roce 1987 se konala v Zürichu první výstava, která byla téměř vyprodána. U příležitosti svatořečení Anežky České se konala další výstava v Římě, v Nepomucenu, která byla celá zakoupena a stala se tak stálou expozicí. Poté následovala poslední společná výstava manželů v paláci kultury v Praze. V roce 1991 manžel Bedřišky Znojemské umírá. Bedřiška Znojemská se snažila vyrovnat s touto bolestnou událostí prací. Poslala do Portugalska na mezinárodní výstavu „Mailart“ své tři miniatury. Ty vzbudily velký ohlas a Bedřišce Znojemské začaly přicházet nabídky ze Švédska, Anglie, Itálie, Francie, Kanady, Brazílie, Španělska a Německa. Výsledkem bylo 11 ocenění, z toho 2 zlaté medaile na mezinárodní výstavě talentů ve Stockholmu.

Její jméno znali za komunistické totality především věřící občané. Katolické noviny a výstavy pořádané některou odvážnou organizací lidové strany nebo farním úřadem byly pro ni jedinou možností, jak se představit veřejnosti. Jinak se sdělovací prostředky vůči ní obepnuly hradbou mlčení. Z jednoduché příčiny. Bedřiška Znojemská byla a je praktikující katoličkou, zaměřená svojí tvorbou především na sakrální umění. Její tvorba je prodchnuta hlubokou vírou, jíž se nevzdala ani v letech totality a tuhé normalizace. Do české malby vnesla mystickou krásu, poetičnost a zvláštní oduševnělost. Soustavně se věnuje náboženské tematice v malbě, kresbě a ilustraci.

Obrazy, malované v duchu romantického symbolismu, vyprávějí příběhy. V dnešním přetechnizovaném světě, plném brutality i pochybných hodnot, působí díla Bedřišky Znojemské jako pohlazení na duši.

„Budoucnost světa nespočívá v technice, ale v množství lásky, kterou probudíme v druhých. Tomu chci zůstat věrna.“ (Bedřiška Znojemská)

„Život člověka v dnešním světě, jeho bolesti a naděje. Víra, společnost, vše, čím člověk žije a život po životě.“ To jsou témata výstavy celoživotního díla Bedřišky Znojemské. Malířky, která ve svých obrazech otevírá divákovi bránu do jiného světa. Na jedné straně je její tvorba zneklidňující, plná bolesti, smutku, necitelnosti a krutosti světa, na druhé straně nalezneme jemné lyrické podtóny, básnickou obraznost a symboliku znovuzrození, života a naděje.

Její tvorba je prodchnuta hlubokou vírou, jíž se nevzdala ani v letech totality a tuhé normalizace. Do české malby vnesla mystickou krásu, poetičnost a oduševnělost. Obrazy, malované v duchu romantického symbolismu, vyprávějí hluboké příběhy. V dnešním přetechnizovaném světě působí díla Bedřišky Znojemské jako pohlazení na duši.

Uznávaná malířka vystavuje v Praze

Bedřiška Znojemská představí v Klementinu své malby, kresby, dřevořezby, vitráže i fotografie. Milovníci umění mohou tuto umělkyni poznat i v jim doposud méně známých rovinách. Společně s dílem Bedřišky Znojemské bude na výstavě zastoupeno i dílo jejího manžela, sochaře, řezbáře a společníka v životě plném strastí, totalitních postihů, ale i radosti a lásky ke všem bližním, Bořivoje Krejčího (1932-1991) a jejího otce, Bohumila Fritze (1898-1959).

„Je nám ctí představit široké veřejnosti celoživotní dílo této výjimečné ženy a umělkyně.“, přibližuje jednatel pořadatelské agentury D.A.N. production a zástupce této ambiciózní přehlídky, Luboš Denner.

O Bedřišce Znojenské

Jméno Bedřiška Znojenská bylo v době totality doma známé především věřícím občanům. Katolické noviny a výstavy pořádané některou odvážnou organizací lidové strany nebo farním úřadem byly pro ni jedinou možností, jak se představit veřejnosti. Jinak se domácí sdělovací prostředky vůči ní obehnuly hradbou mlčení a to z jednoduché příčiny. Bedřiška Znojenská byla a je praktikující katoličkou, zaměřená svoji tvorbou především na sakrální umění, které zdobí interiéry nejen kostelů. O nesmyslném postoji totality vůči této umělkyni svědčí i její vyloučení ze studií na lékařské fakultě Karlovy univerzity v Praze při politických prověrkách v roce 1950 a zákaz studií na všech typech škol.

Její díla jsou prezentovaná napříč Evropou i mimo ni od roku 1964 až po současnost. V době tuhého komunistického režimu byla jejich prezentace zakázána, ale i přesto je mohla veřejnost spatřit v různých koutech naší země, v Praze, Kutné Hoře, Brně, Novém Jičíně, Třebíči, Bílovci, Kolíně, Českých Budějovicích, Ostravě a dalších městech. Velký úspěch i v době totality zaznamenala její díla ve Švýcarsku, kde byl její výtvarný styl označen jako „Jugendstil“. Dále se prezentovala v Římě, Stockholmu, Québecku, Paříži a v dalších světových metropolích. Na mezinárodní výstavě největších talentů konané v roce 1997 ve Stockholmu získala dvě zlaté medaile.

Interview s Bedřiškou Znojenskou

Paní Znojenská, studovala jste medicínu. Jaký je podle Vás vztah medicíny a umění?

Jsou jen tři profese, které mohou účinně vést člověka k Bohu a k hodnotám, jež jsou mu vlastní: lékař, kněz a umělec. Všichni tři ukazují tři atributy cesty, jež vede ke Stvořiteli: pravdu, dobro a krásu. Lékař odhaluje na lidském těle podobně jako starověký Galén dílo Boží, poznává Architekta této úžasné konstrukce, jakou je lidské tělo, čili objevuje pravdu. Kněz pečující o duši člověka ukazuje na její touhu po mravním dobru. Umělec naproti tomu zjevuje krásu těla i duše, celého člověka. Dostojevskij říká, že když jsou potlačeny pravda a dobro, zbývá ještě krása, která je schopna obě hodnoty suplovat.

V době, kdy převládá abstraktní umění, se mohou Vaše obrazy některým kritikům jevit jako kýč. Co je podle Vás kýč?

Můj názor na to, co je a není kýč, se v mnoha ohledech liší od pohledu většiny samozvaných kritiků. Ale dovolím si otázku poněkud obrátit: Není lepší a řekla bych mravnější tak zvaný kýč, než leckterý velký kumšt postrádající řád? Kolik je tak zvaných velkých uměleckých děl vedoucích ve svých výchovných důsledcích k agresivitě nebo chladu a nelidskosti! Než takové dílo, to budu raději stokrát volit tzv. kýč. V něm nebývá agresivita a hrubost. Jeden takový kýč dokáže udělat teplé vánoce. Ještě donedávna každá krásná tvář byla chápána jako kýč. Vidím v tom určitou deformaci citu. My jsme si zvykli stydět se za projevy lásky, něhy, za sladká slovíčka, proto to všechno odsuzujeme jako kýč. Přesto však se zdá, že moderní doba opět poznává, jakým ochuzením je pro ni ztráta citu. Snad proto má takový úspěch Alfons Mucha. Jeho dílo také bylo posuzováno jako kýč – a přece mělo úspěch, neboť v tomto díle je líbeznost a krása. Chce-li člověk pohodu, mír a řád, jde k secesnímu umění.

Kde tyto atributy pohodu, mír a řád ve výtvarném umění nenajdete konkrétně?

Pohodu, mír a řád až na malé výjimky, například u brněnského Kolka, nenacházím u tzv. moderního abstraktního umění. Nevím, co si mám třeba myslet o jednom výjevu v jistém kostele, kde ukřižovaný Kristus měl pařáty a ptačí hlavu. Tak se ptám, je-li to záměr nebo umělecká nedovednost? Ono totiž udělat dobře lidskou hlavu vyžaduje nejen uměleckou inspiraci, nýbrž i notnou dávku řemeslné

zručnosti. A naučit se jí dá hodně trpělivosti a dřiny. Nechci mnohým tak zvaně abstraktním umělcům sahat do svědomí, ale nemaskují abstraktními symboly někdy svoji řemeslnou nedovednost, případně i lenost věnovat nějakému obrazu hodiny a hodiny tvrdé práce? Domnívám se, že do jisté míry i umění zrcadlí dnešní všeobecný šlendrián a nepořádnost. Ten se zračí ve všem, i v pozdravu. Kolik lidí dnes řekne pouhé „na shle...“ místo celého „na shledanou!“.

Mezi Vašimi příznivci najdeme všechny možné typy lidí, od milovníků a odborníků na umění, přes laiky, kteří „jen“ obdivují krásné věci. Jak je to u všech s věkem? Koho Vaše obrazy nejvíce oslovují?

Myslívala jsem si, že tvořím jen pro pár starých lidí. Jaké bylo mé překvapení, když za mnou začali chodit mladí. Ve Švýcarsku mým obrazům říkali „Jugendstil“. Lidé jsou už podle mého názoru přesyceni hrubostí a nepořádností, hledají pravý opak. Jsem potěšena, že na Moravě je tato snaha jaksí intenzivnější. K ní mne totiž váže silné citové pouto. Pocházím ze Znojma, příjmení je pseudonymem jaksí „na památku“.

S Bedřiškou Znojemskou rozmlouval pro noviny Lidová demokracie Radomír Holý. (MALÝ, Radomír. Ne technika, ale láska: Bedřiška Znojemská je malířkou budoucnosti. Lidová demokracie. 5. 3. 1992, s. 1.)

Kontakty:

Galerie Klementinum
Klementinum 190
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 663 111
www.nkp.cz

Pořadatel výstavy:

D.A.N. production s.r.o.
Ve Smečkách 3/605
110 00 Praha 1

Hasskova 9
674 01 Třebíč
Tel.: +420 568 840 502
Fax.: +420 568 840 969
www.dan-production.cz

Kontakt pro média:

BcA. Tomáš Cafourek
Reklama a propagace, PR
D.A.N. production s.r.o.
Tel.: +420 568 840 502
Fax: +420 568 840 969
E-mail: cafourek@dan-production.cz
GSM: +420 725 119 910